

Metodické usmernenie k § 16b ods. 6 až 10 zákona č. 289/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov - sankcie za porušenie zákona

Úvod

Cieľom metodického usmernenia je informovať podnikateľov o sankciách ukladaných colnými úradmi a daňovými úradmi (ďalej len „CÚ, DÚ“) podľa § 16b ods. 6 až 10 zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 289/2008 Z. z.“) v nadväznosti na uloženie pokuty podľa § 16b ods. 2 písm. a) alebo d) za správne delikty podľa § 16a písm. a) až d), am) a ap) tohto zákona.

1. oddiel Uloženie pokuty za správne delikty podľa § 16a písm. a) až d), am), ao) a ap)

Zákon č. 289/2008 Z. z. v § 16b ods. 5 ustanovuje, spáchanie ktorých správnych deliktov sa považuje za **osobitne závažné porušenie tohto zákona**. Ide o správne delikty podľa § 16a písm. a) až d), am), ao) a ap), pri ktorých CÚ alebo DÚ ukladá pokutu pri prvom zistení porušenia zákona podľa § 16b ods. 1 písm. a), písm. d) alebo písm. e) a pri ďalšom zistení porušenia podľa § 16a písm. a) až d), am) a ap) v zmysle § 16b ods. 2 písm. d) alebo písm. d) zákona č. 289/2008 Z. z.

Správneho deliktu podľa § 16a písm. a) až d), am), ao) a ap) zákona č. 289/2008 Z. z. sa dopustí ten, kto

- a) nepoužil elektronickej registračnej pokladnice alebo virtuálnu registračnú pokladnicu (ďalej len „registračná pokladnica“) na evidenciu tržby podľa § 3 ods. 1 alebo prijme tržbu na základe dokladu vyhotoveného registračnou pokladnicou, ktorý nie je pokladničným dokladom,
- b) svojím zásahom vyradí registračnú pokladnicu z prevádzky,
- c) na evidenciu prijatej tržby používa elektronickej registračnej pokladnicu (ďalej len „ERP“), ktorá nespĺňa požiadavky podľa § 4 ods. 1 až 4 alebo virtuálnu registračnú pokladnicu (ďalej len „VRP“), ktorá nespĺňa požiadavky podľa § 4a,
- d) neodovzdá paragón podľa § 10 ods. 4,
- am) v rozpore s týmto zákonom umožní zmeniť alebo zmení údaje v ERP alebo v kontrolnom zázname,
- ao) poruší zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu na predajnom mieste podľa § 16b ods. 7 a 8,
- ap) neukončí prevádzku ERP podľa § 15 ods. 5.

Za správne delikty podľa § 16a písm. a) až d) zákona č. 289/2008 Z. z. sa pri prvom zistení porušenia zákona ukladá pokuta podľa § 16b ods. 1 písm. a) vo výške od 330 eur do 3 300 eur a pri každom ďalšom zistení porušenia zákona sa pokuta uloží podľa ods. 2 písm. a) vo výške od 660 eur do 6 600 eur.

Za správne delikty podľa § 16a písm. am) a ap) zákona č. 289/2008 Z. z. sa pri prvom zistení porušenia zákona ukladá pokuta podľa § 16b ods. 1 písm. d) vo výške 2 000 eur a pri každom ďalšom zistení sa pokuta uloží podľa ods. 2 písm. d) vo výške 4 000 eur.

Za správny delikt podľa § 16a písm. ao) zákona č. 289/2008 Z. z. sa pokuta ukladá iba pri prvom zistení porušenia zákona, a to podľa § 16b ods. 1 písm. e) vo výške od 10 000 eur do 40 000 eur.

Pri prvom opakovanom alebo pri každom ďalšom zistení porušenia zákona podľa § 16a písm. a) až d), am) a ap) zákon č. 289/2008 Z. z. ďalej ustanovuje, že CÚ alebo DÚ **uloží pokutu** podľa § 16b ods. 2 písm. a) alebo d) a okrem toho je oprávnený alebo povinný **uložiť aj ďalšie sankcie**, ktoré sú upravené v § 16b ods. 6 až 10 tohto zákona.

2. oddiel Sankcie podľa § 16b ods. 6

Pokiaľ ide o osobitne závažné porušenia zákona podľa § 16a písm. a) až d), am) a ap) zákona č. 289/2008 Z. z., zákon rozlišuje sankcie podľa toho, či ide:

- ✓ o prvé opakované zistenie (druhé zistenie) toho istého správneho deliktu, t. j. či sa podnikateľ opakovane dopustil správneho deliktu podľa **identického ustanovenia** § 16a písm. a) až d), am) a ap) zákona č. 289/2008 Z. z.
Napr. prvýkrát CÚ zistil, že podnikateľ nepoužil registračnú pokladnicu na evidenciu tržby, čím sa dopustil správneho deliktu podľa **§ 16a písm. a)** zákona č. 289/2008 Z. z.; následne DÚ zistil, že podnikateľ prijal tržbu na základe predbežného dokladu („NEPLATNÉHO DOKLADU“), ktorý nie je pokladničným dokladom, čím sa taktiež dopustil správneho deliktu podľa **§ 16a písm. a)** zákona č. 289/2008 Z. z.,
- ✓ o každé ďalšie zistenie porušenia uvedených ustanovení zákona, t. j. či sa podnikateľ pri treťom, resp. každom ďalšom zistení porušenia zákona dopustil správneho deliktu podľa **ktoréhokoľvek ustanovenia** § 16a písm. a) až d), am) a ap) zákona č. 289/2008 Z. z.
Napr. DÚ zistil prvý správny delikt podľa **§ 16a písm. a)** - podnikateľ nepoužil ERP na evidenciu tržieb, nadväzne na to CÚ zistil, že podnikateľ nepoužil VRP na evidenciu tržieb (t. j. ide o druhý správny delikt podľa **§ 16a písm. a)** zákona č. 289/2008 Z. z.) a potom CÚ zistil tretí správny delikt podľa **§ 16a písm. d)** – podnikateľ počas prerušenia prevádzky neodovzdal kontrolórom paragón.

Ak CÚ alebo DÚ zistí, že podnikateľ sa druhýkrát dopustil správneho deliktu podľa **identického ustanovenia** § 16a písm. a) až d), am) a ap) zákona č. 289/2008 Z. z., okrem toho, že **uloží pokutu** podľa § 16b ods. 2 písm. a) alebo písm. d) zákona č. 289/2008 Z. z. (bez ohľadu na to, či ide o uloženie pokuty rozhodnutím na mieste alebo na úrade), **môže** v súlade s § 16b ods. 6 písm. a) tohto zákona **podať návrh na zrušenie živnostenského oprávnenia** podľa § 58 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „živnostenský zákon“).

Pri treťom, resp. pri každom ďalšom zistení správneho deliktu podľa **ktoréhokoľvek ustanovenia** § 16a písm. a) až d), am) a ap) zákona č. 289/2008 Z. z., pri ktorom došlo ku kráteniu prijatých tržieb, CÚ alebo DÚ okrem toho, že **uloží pokutu** (či už rozhodnutím na mieste alebo na úrade) podľa § 16b odseku 2 písm. a) alebo písm. d) zákona č. 289/2008 Z. z., je **povinný podať** v súlade s § 16b ods. 6 písm. b) tohto zákona **návrh na zrušenie živnostenského oprávnenia** podľa § 58 ods. 1 živnostenského zákona.

CÚ alebo DÚ postupuje podľa § 16b ods. 6 písm. b) zákona č. 289/2008 Z. z. len vtedy, ak sa preukáže, že dôsledkom takehoto konania podnikateľa **došlo ku kráteniu tržieb**. Napr. podnikateľ nezaevidoval tržbu v registračnej pokladnici, podnikateľ prijal tržbu na základe „NEPLATNÉHO DOKLADU“, ktorý nie je pokladničným dokladom, podnikateľ neodovzdal paragón kontrolórom preto, lebo ho v rozpore s § 10 ods. 4 zákona č. 289/2008 Z. z. nevyhotovil, podnikateľ používa necertifikovanú ERP, t. j. ERP, ktorá nespĺňa požiadavky podľa zákona č. 289/2008 Z. z.

Nadväzne na ustanovenie § 16b ods. 6 zákona č. 289/2008 Z. z. sú v ustanovení **§ 16b ods. 7 až 9** zákona č. 289/2008 Z. z. v prípade taxatívne uvedených osobitne závažných porušení zákona upravené aj **ďalšie sankcie**. Ustanovenie **§ 16b ods. 10** upravuje sankcie, ak podnikateľ poruší zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu, na ktoré sa vzťahuje povinnosť používať registračnú pokladnicu na predajnom mieste (ďalej len „zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu“), či už uložený rozhodnutím podľa § 16b ods. 7 alebo vyplývajúci z § 16b ods. 8 zákona č. 289/2008 Z. z.

3. oddiel Sankcie podľa § 16b ods. 7 a 9

Pokiaľ CÚ alebo DÚ ukladá podnikateľovi **pokutu rozhodnutím na mieste** v zmysle § 16b ods. 6 zákona č. 289/2008 Z. z., v ustanovení § 16b ods. 7 a 9 sú upravené ďalšie sankcie podľa toho, či uložením zákazu predávať tovar alebo poskytovať službu dôjde alebo nedôjde k ohrozeniu zdravia alebo života osôb. Ak CÚ alebo

DÚ, ktorý správny delikt zistil, uloží pokutu podľa § 16b ods. 3 tretej vety zákona č. 289/2008 Z. z. **rozhodnutím na úrade, nemôže postupovať podľa § 16b ods. 7 a 9** zákona č. 289/2008 Z. z.

3.1 Uloženie sankcií podnikateľovi, ak by uložením zákazu predávať tovar alebo poskytovať službu nedošlo k ohrozeniu života alebo zdravia osôb

Ak CÚ alebo DÚ bude **ukladať** podnikateľovi **pokutu rozhodnutím na mieste** podľa § 16b ods. 2 písm. a) alebo d) zákona č. 289/2008 Z. z. za správny delikt podľa § 16a písm. a) až d), am) a ap) tohto zákona, týmto rozhodnutím **súčasne uloží** v súlade s § 16b ods. 7 zákona č. 289/2008 Z. z. **aj zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu**, pokiaľ tým nedôjde k ohrozeniu života alebo zdravia osôb.

Podnikateľ nesmie predávať tovar alebo poskytovať službu od okamihu odovzdania rozhodnutia osobe, s ktorou sa o zistení porušenia tohto zákona spísala zápisnica podľa § 19 a § 37 ods. 4 daňového poriadku, najviac však na 72 hodín. Proti rozhodnutiu možno podať podľa § 16b ods. 4 a 7 **odvolanie**, ktoré však **nemá odkladný účinok**.

CÚ alebo DÚ nadväzne na vydané rozhodnutie o uložení pokuty a o zákaze predávať tovar alebo poskytovať službu, **označí** v súlade s 16b ods. 9 zákona č. 289/2008 Z. z. **predajné miesto oznámením**, v ktorom uvedie, že na tomto predajnom mieste je počas doby určenej v rozhodnutí zákaz predaja tovaru alebo poskytovania služby.

3.2 Uloženie sankcií podnikateľovi, ak by uložením zákazu predávať tovar alebo poskytovať službu došlo k ohrozeniu života alebo zdravia osôb

Ak by uložením zákazu predávať tovar alebo poskytovať službu došlo k ohrozeniu života alebo zdravia osôb, CÚ alebo DÚ uloží podnikateľovi **pokutu rozhodnutím na mieste** podľa § 16b ods. 2 písm. a) alebo d) za správny delikt podľa § 16a písm. a) až d), am) a ap) zákona č. 289/2008 Z. z., avšak **zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu** týmto rozhodnutím v zmysle § 16b ods. 7 druhej vety zákona č. 289/2008 Z. z. **neuloží**.

CÚ alebo DÚ nadväzne na uloženie pokuty rozhodnutím na mieste označí predajné miesto na 72 hodín **oznámením o porušení zákona č. 289/2008 Z. z.**

4. oddiel Sankcie podľa § 16b ods. 8 a 9 pri nezaplatení pokuty v lehote splatnosti

Ďalšou sankciou, ktorú zákon č. 289/2008 Z. z. upravuje v § 16b ods. 8, je zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu, ak podnikateľ nezaplatí pokutu podľa § 16b odseku 2 písm. a) alebo písm. d) za osobitne závažné správne delikty podľa § 16a písm. a) až d), am) a ap) najneskôr v posledný deň lehoty splatnosti. Podnikateľ nesmie predávať tovar alebo poskytovať službu, odo dňa nasledujúceho po uplynutí splatnosti pokuty; zákaz stráca účinky

- ✓ **dňom zaplatenia pokuty** [§ 55 ods. 12 daňového poriadku],
- ✓ **dňom právoplatnosti rozhodnutia** o zrušení rozhodnutia o uložení pokuty na mieste.

Ak podnikateľ nezaplatí pokutu podľa § 16b ods. 2 písm. a) alebo d) zákona č. 289/2008 Z. z. najneskôr v posledný deň lehoty splatnosti, CÚ alebo DÚ **nevydá rozhodnutie** o zákaze predávať tovar alebo poskytovať službu, pretože zákaz, ako aj lehota, počas ktorej zákaz plynie, sú určené priamo zákonom.

Pokiaľ podnikateľ nezaplatil pokutu najneskôr v posledný deň lehoty splatnosti, CÚ alebo DÚ iba označí predajné miesto v súlade s § 16b ods. 9 nadväzne na § 16b ods. 8 zákona č. 289/2008 Z. z. **oznámením** o zákaze predaja tovaru alebo poskytovania služby.

5. oddiel Sankcie podľa § 16b ods. 10 pri porušení zákazu predávať tovar alebo poskytovať službu

Zákon č. 289/2008 Z. z. upravuje v § 16b ods. 10 sankcie za osobitne závažný správny delikt podľa § 16a písm. ao) [Pozri 1. oddiel tohto metodického pokynu].

Ak CÚ alebo DÚ zistí, že podnikateľ porušil zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu, ktorý bol podnikateľovi uložený rozhodnutím na mieste podľa 16b ods. 7 zákona č. 289/2008 Z. z. spolu s uložením pokuty podľa § 16b ods. 2 písm. a) alebo d) alebo vyplýva priamo z § 16b ods. 8 zákona v dôsledku nezaplatenia pokuty uloženej rozhodnutím na mieste podľa § 16b ods. 2 písm. a) alebo d) v lehote splatnosti, CÚ alebo DÚ:

- ✓ **uloží pokutu** podľa § 16b ods. 1 písm. e) za správny delikt podľa § 16a písm. ao) buď rozhodnutím na mieste, prípadne postupom podľa daňového poriadku na úrade a
- ✓ **podá návrh na zrušenie živnostenského oprávnenia** podľa § 58 ods. 1 živnostenského zákona, ak ešte nebol podaný.

*Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
Júl 2015*